

GAZETĂ TRANSILVANIEI.

Redactoarea si Administratiunea:
Brasovu, piat'ia mare Nr. 22. — „Gazetă“ este
Mercurul. Vineră si Duminică.

Pretulul abonamentului:
pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni
2 fl. 50 cr. Tari estorue pe siese luni 14 fr. pe
anu 28 franci.

Se prenumera:
postele c. si r. si pe la dd. corespondenti.

Anunțurile:
ună serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr.
v. a. pentru dacare publicare. — Scrisori ne-
francate nu se primesc. — Manuscrise nu se
retramă.

ANT LV.

Nr. 57.

Joi 20

1 Iuniu

1882

Brasov Mai / 1 Iuniu.

A mai disparut un a d'intre figurile, cari au avutu unu rolu insemnatu in jocul deschis alu diplomatici austriace, dela 1866 incōce. Comitele Beust s'a retrăsu din seculul de statu si a demisiunatu din postulu seu de ministru.

Numele acestui omu de statu ne aduce in memoria o perioada in veci durerosă, period'a infintiarei dualismului. Unii sustinu, că advocațulu natie maghiare, Franciscu Deak, este tat'a dualismului austro-ungaru; foile centraliste din Vien'a revindica acum dreptulu de paternitate pentru comitele Beust. Ciudatu jocu alu intemplarei. Dupa unu sîru lungu de lupte pentru consolidarea interioara a monachiei pe base constitutiunale, ómenilor de statu austriaci le sucese in fine a se apropiá de-o solutiune.

Ministeriulu Belcredi desfasiură program'a impacarei cu Maghiarii, conditiunata de recunoscerea principiului federalistu, care pretindea respectarea drepturilor tuturor natiunalitatilor intre marginile posibilei. Catastrof'a dela Sadov'a impiedecă desvoltarea acestei politice moderate federaliste si in loculu ómenilor de statu indigeni fù chiamatu a continua opera consolidarei interioare ministrulu unui statu micu strainu, care nu cunoscea imprejurările si poporele acestei monachie si din proiectulu unui sistem de guvernare federalistu, c'unu guvern centralu puternicu, se nascu dualismulu, basat in supremati'a rassei maghiare si germane. Saxonulu Beust invinses asupra comitelui Belcredi si fù numit u spre mirarea generala ministru austriacu in loculu lui.

Faptele petrecute dela 1866 incōce au pronuntiatu deja sentint'a asupra dualismului, inauguru de fostulu ministru alu Saxoniei. Astadi numai Ungari'a mai reprezentă ide'a supematista a lui Beust, partea de dincolo a monachiei posedu unu guvern federalisticu. Opiniunea publica independenta maghiară a condamnatu de multu dualismulu, că contrariu desvoltarei libere a Ungariei. N'a mai remasu nimicu din sperantiele, ce le facea omulu de statu saxonu monarchului nostru la 1866, decătu nemultumirea poporelor, cari prin dualismu au fost seurtate in drepturile si interesele loru de vieatia.

Intre aceste popore noi Romanii amu fost cei mai neindreptatiti. Comitele Beust, candu a ajunsu ministru de esteine austriacu, in Octobre 1866, de siguru că avea inca puçina cunoscinta despre poporulu nostru, de aceea nu e nici o mirare, că Ardélu si dreptatile nostre sanctiunate a cadiutu victimă monstrului cu duoe capete dualisticu.

Romanii din monarchia nu voru plange retragerea comitelui Beust din serviciulu de statu. Numele acestui diplomatu marchéza o pagina trista in istoria nostra contemporana. Imprejurari fatale l'an adusu in fruntea monachiei si recunoscemu, că elu a facutu ce a pututu, dupa capulu si judecat'a lui. Acésta judecata inse ne sacrifică de totu unui elementu, care si asia ne era destulu de ostilu si care a sciutu se ne iea totu, dér' n'a fost in stare a ne dá nimicu folositoru in schimb.

Autografulu magulitoriu, ce l'a adresatu Imperatulu comitelui Beust arata că motivu alu retragereli adêncile lui betranetic, (elu este adeca de 73 de ani). Se crede inse, nu fara resonu, că si alte cause au contribuitu la demisiunea lui. Este forte caracteristicu, că „tat'a dualismului“ se retrage cu totulu de pe aren'a diplomatica intr'unu momentu candu, conformu constatari camerei ungare, institutiunea dualismului este amenintata mai multu că ori si candu.

Cronic'a evenimentelor politice.

Brasovu, 1 Iuniu st. n.
„Vocea Covurlui“ dela 18 Maiu scrie urmatörile:

In fine, sunindu instructiuni tuturor delegatilor de la comisiunea de la Viena, urma propunerea Barrère. Nu putem inca d' nimieu positivu, cu tōte a cesta ceea ce amu potutu să: Dis'a siedintia a fost forte furtunosa, si mai multe elegati presentandu amendalemente la propunerea franceza, dintre cari unele forte insemnate, propunerea nu s'a adoptat, caci, dupa reglementul comisiunii, trei sunt unanimitatea. Astfel d' cestiunea s'a amanat, ramanendu, că puterile se se intelégă pe calea proiectu negresitu in sensulu vederilor desvolta, uvernu in Camera cu ocaziunea desbaterii inter-

Romanulu asta că d' legatul Bulgariei i la Comisiunea Dunarena din ordinul guvernului seu, a refusat se primăscă propunerea Barrère.

„Neue freie Presse“ scie se istorisescă despre unu manifestu alu „Romanie i irridente“, ce s'a fi adresatu cu ocaziunea serbarei dîlei de 10 Maiu către tōte „sub-comitetele“ in România, Ardélu, Banatu si Bucovina. Acestu manifestu ar' fi indreptat cu deosebire in contra principei Carolu, celu din famili'a regala de Hohenzollern, si in contra Austro-Ungariei si ar' fi asié de vatajatorii incătu, dîce „N. fr. Presse“ i-ar' fi impossibilu de alu reproduce (?). Numai atâtă pôte observă că manifestu declară civilisatiunea amenintata din partea Germanilor dela midea-nóptei si dela miédia-dî, predica uniunea rassei latine spre a dobori pe Germani (sic!), provoca pe toti Romanii fara deosebire de partida la lupta in contra strainului detestatu si proclama de principalu punctu alu programei destituirea dinastiei Hohenzollern si formarea unui imperiu daco-romanu. Manifestu fù tiparit intr'o tipografia secreta din Bucuresci.

Istoria cu tipografi'a secreta in care s'a fi tiparit faimosulu manifestu pune capacu la tōte. S'a' erede, că raportorulu este unu fugariu evreu din Russi'a, care viséza totu numai de sbiri si de tipografii si comitete secrete. Dér' mai probabilu e, inventatorulu acestei organisațiuni si conjura decrete daco-romane este vr'unulu din acei orbi ai inflacaratii ai despotismului de rasa selenyi, cari au mersu in basatorulu austro-ungaru din Bucuresci, se céra dela ei propagarea intereselor specific ale maghiarismului in România. Mai multu ilu dore pe fantasticulu raportor, că pe tronulu Romaniei se afia inca unu representantu alu familiei Hohenzollern, care, in imprejurările grele actuale, mai pôte contă la órcare sprijinu alu puternicei Germanie. Acésta Germania inse, candu va audi din „N. fr. Presse“, că grozav'a „Romania iridenta“ a juratu nimicirea Germanilor, se va decide negresitu că se-o previna si se nimicescă ea mai curendu România, dandu-o pe manile Ungurilor. Acă negresitu dorint'a secreta a reportatorul

Se vorbesce — s' „N. fr. Presse“ — despre unu nou armentu la propunerea Barrère dice, că elu va fi presintatu de Anglia. Supa acestu amendamentu, comisiunea de la Viena va tramite alternativu căte unu de gatu in comisiunea micsta, cu deosebire numai, că Austro-Ungaria si România, fiindu membri permanenti in comisiunea micsta, trebuie se renuntie la dreptulu de a tramite pe delegati loru, din comisiunea dunarena in comisiunea micsta. Sensulu a cestui amendamentu este, că Austro-Ungaria,

dupa ce a sacrificatu deja votulu preponderantu, se pérda acum si miculu avantajiu de a ave din candu in candu dueo voturi in comisiunea micsta. Este forte adeveratu, că acelasi sacrificiu se impune si Romaniei, d' a cest'a n'a avutu Austro-Ungaria a iost respinsa pasu cu pasu dela pretentiuile ie. Déca amendamentulu anglesu va trece, atunci Austro-Ungaria ar' fi pusa in comisiunea micsta lasandu la o parte presedinti'a permaninte, p'aceeași trépta că Bulgari'a si Serbi'a. Nu de multu se dicea, că Anglia a primitu in principiu propunerea Barrère; acum, dupa amendamentulu anglesu, pare a fi in tomai precum dicea odata principale de Bismarck, că, „a primi in principiu“, nu este alt-ceva de cătu a respinge.

Diarulu diplomatiei russe „Le Nord“ se occupa intr'unu articulu de cestiunea Dunarei si dupa ce vorbesce de prelungirea mandatului comisiunei Dunarene, asupra careia Russi'a ar' voi că se iea o hotărire mai inainte de tōte, trece la propunerea Barrère.

„Le Nord“ dice, că acésta propunere organiza comisiunea mixta in sensulu austriacu, de vreme ce ordinea alfabetica va d' duoe voturi Austriei in anulu d'antaiu: votulu delegatului germanu impreuna cu alu seu, apoi p'acela alu delegatului austriacu impreuna cu acela alu presedintelui austriacu. Deci, anulu d'antaiu este otaritoru, si, in adeveru, in anulu d'antaiu voru fi votate regulamentele si numiti aginti insarcinati cu esecutarea loru. Dupa cum se poate vedé, totulu sta aici. In schimbulu acesei concesiuni, Austri'a acorda legatur'a intre esistent'a comisiunei mixte si prelungirea pentru 7½ ani a comisiuni europene. Apoi „le Nord“ adauge :

„Tōte acestea sunt diametralmente opuse cu tratatul de Paris din 1856, cu protocolulu dela Londra din 1871, precum si cu tratatulu dela Berlin din 1878, care au stipulat că, odata sarcin'a s'a technica indeplinita comisiunea europea se va disolva si va fi inlocuita c' o comisiune tiermuréna. Comisiunea europea a fost prelungita in 1871 pentru duoi-spre-dieci ani, adeca p'ena in 1883; d' tratatele n'au prevedutu o comisiune mixta care se n'locuiesca comisiunea tiermuréna stipulata dela Portile-de-Feru p'ena la gurile Dunarii. Din punctu de vedere d' alu faptelor si alu dreptului, adeca alu tratatelor, singurulu in care ne punem in acestu momentu, tōte acestea nu paru nici cum regulate. Se cunosc destulu de bine principiile care dictéza intr'unu chipu neschimbatoru conduit'a guvernului rusu in asemenea materii, pentru că se nu simu convinsi că de si nu contesta puterilor dreptulu de a-si modifica otarile loru primitive, elu va cere să se n'cepe print'ro discussiune si o intielegere intre cabinete asupra cestiunilor in litigiu.“

Responsulu cabinetului englez éné la nota anglo-francesa din 11 Maiu dice: „Cestiunea ridicata de Anglia si Franci'a privesc ordinea interioara a Egiptului. Déca cele doue puteri au de gandu se atinga politic'a generala, s'a' cuveni să se supuna cestiunea Turciei, putere suverana a Egiptului. Kedivulu acceptandu not'a anglo-francesa, Mahmud-Barodi-pasia, presedinte alu consiliului, i-a inmanatu unu documentu, in care declara, că acésta acceptare este contrara cabinetului, de vreme ce interventiunea straina este o lovire adusa drepturilor Sultanului, si că prin urmare ministerulu intregu demisionează.

Se anuntia dela Cairo: Ulemalele, notabili deputatiuni de studenti si de comercianti s'au dusu la Kedivulu spre a i cere se numésca pe Arabi-pasia, ministru alu resbelului. Kedivulu a implinitu acésta cerere; Arabi-pasia a datu consuliloru sigurantia, că ordinea nu va fi turburata.

"L'Indépendance Roumaine" și "Gazette de l'Hongrie".

"Gazette de l'Hongrie", în divagatiunile ei politice, a încercat, precum și în scimă, să se ocupă să cu cestiușa irlandeză, să lucru curiosu pentru unu jurnal, ce reprezintă interesele unui guvern despotic față de Români, Slavi și alia partea chiar de aperare a celor asuprăti. Cu acăstă ocazie, "l'Indépendance Roumaine" gasesc de cuviintia a că a trage atenția asupra unei cestiușe cam de aceeași natură, care e mai aproape de nasul celor dela "Gazette de l'Hongrie", și ai sfatui de a substitui numele de Irlandeză prin acelui de Români, spre a fi mai aproape de adeveru, cu alte cuvinte, că mai bine de cătu s-ar ocupa de popore, ce sunt asié de departe de ei, a se gandi la sărtea sermanilor, "Români din Transilvania", pe langa care sărtea Irlandezilor e unu paradis. Acăstă a datu nascere la o "Gazette de l'Hongrie", respunându-lă lectură, ce i-o dă făța bucureșteană, spune: "A voi se compară cestiușa Irlandei cu cestiușa Romanilor din Transilvania este cam totu acea, de a cantari în aceeași balantia unu purcece, și unu elefantu."

Adeverul nu-i totdeauna placut, mai cu saramă, candu e crudu pentru acei pe care îi privesc, observă făța francesă independentă. În ceea ce privesc comparațiunea de mai sus a "Gazetei de Ungaria" urmează mai departe în urmatorul modu:

"Comparatiunea e originală, e adeverat ungurescă: Sciam, că purecii la Pest'a sunt prea mulți, și earasi sciam, că elefanti sunt prea puțini, dér' nu sciam, că redactorii dela "Gazette de l'Hongrie" ar' cunoscă asié de puțin situatiunea proprii lor tieri, că pentru a o cunoscă, a trebuitu se astepte, venirea unui neguitoru de porci din Normandia la redactiunea jurnalului, spre ai initia."

"Dupa cum istorisescu ei insisi, să pare, că stateau cu totii în jurul mesei armate de condeie, cerneala și cu "l'Indépendance Roumaine" înaintea lor, batându-si capulu, că se scie, de către articolul nostru e justu său nejustu și negasindu nimicu, în incurcatură acăstă, o fericeire! neguitorul de porci normandu sosește. Eră si vreme! Eata ce se petrecu atunci după istorisirea foiei ungurescă:

"Scriamu aceste rânduri, cându amu fost intrerupti de unu strainu. Era unu agronomu normandu, care de două luni de dile percurge Ungaria in tōtē direcții... Bine ai venit. Vii tocmai la timpu. Da-ne, avisulu d-le asupra articulului acăstă intitulat "Paiul și Bérra" *) Dupa ce Francesulu a ceditu cu religiositate articululu in cestiușe, Francesulu pufnesce de risu, și ne dice: "Nimicu alta de cătu o prostie! — si să dñe cineva, că ne indoiamu!"

Ce e prostie — întrebă făța bucureșteană — Articolul "Independentii", său procederea confratilor nostri, caru avizulu agronomului normandu asupra acestui articulu, care agronomu de sigură, că nici nu scie, ce va se dñe Români transilvaneanu, său chiaru regatul unguresc? Noi credem, că confratii nostri au fost inselati prin unu evocu prea subtilu pentru ai putea găsi intielesulu. Normandul le-a jucatu farsă, era mai finu de cătu pare. Dér' se presupunem, că neguitorul de porci a avutu in vedere articululu nostru si nu pe redactorii "Gazetei de Ungaria". In acestu casu ne declarâmu de batuti. Căci cum am mai puté noi sustină, că Romanii din Transilvania sunt asuprăti de nobiliu descendantii ai lui Atila, de vreme ce neguitorul normandu e de-o opinie contrară?

Nu mai este replica pentru asemenea argumente, și eata-ne in incurcatura.

A dñe, că Romanii din Transilvania sunt asuprăti că Irlandezii in Irlandă, nu este altu nimicu de cătu o prostie.

Seiemu de multu, că măstetile cele lungi nu cresc decătu in Ungaria și că spiritul nu are dreptu de cestiania decătu in Pest'a, că aceste duoe calitati, cu cari este înzestrata nobilă rassă a Hunilor, sunt asié de nedespărțite, incătu își perde cineva timpulu, de către cauta arie, decătu pe fertilulu painentu alu regatului Santului Stefanu său mai bine, spre a intrebuită unu termenu cu care se ingamfa vecinii nostri, pe globul unguresc.

N-am disu niciodată, că Ungurilor le lipsesc spirițulu. Ceea ce amu spusu si vomu sustină totu-dăuna, cătu timpu lucrurile nu se voru schimbă in Ungaria și Transilvania cu privire la națiunea romana din aceste tieri, este că Ungurilor le lipsesc spiri-

ritulu de dreptă față de cestianii loru. —

Maghiarii nu sunt dre facia cu populațiile nemaghiare ce aleauiesc regiungură.

"Gazeta de Ungaria" plango, că nu venim cu fapte, că se probam ceea cestienemu.

Vomu probă pentru a se voia confratului nostru, căci faptele nu ne lipsesc pură și trebuie se înregistramu in colonele nașteri etele de nedreptate ale rassei dominante in că acoperă cu poporele nemaghiare, ar' și trebuie in anul ornatul diarului și se'l consacramu totu vediutu mi.

Dér', de către confratolei. La făța ungurăescă doresc se fia luminati in Transilvania, de către ered, că actele de asupră ale cărora, time an fost si sunt inea Romanii din Transilvania, n sunt destul de cunoscute, vomu cîtă cîteva din cele mi principale. Acăstă o vomu face intr'unu articulu viitor.

Vomu deschide in viitor in colonele noastre o rubrică specială consacrată cestiușii și se va vedea, din cunoscere, cîteva cestiușii, prea desu acăstă rubrică.

Confratii nostri dela "Gazette de l'Hongrie", cari pote n'au vediutu inea unu Român transilvănu, se nu uite că noi suntemu mai apropiati decătu ei de Transilvania; mergem desu la ei si ei vinu in tōtē dilele la noi si că sunt mai multi Români transilvaneni in București, decătu Maghiari in Pest'a.

Suntemu mai in starile locuitori capitalei ungurescă, de a cunoscă săjă, nea Romanilor din Transilvania și vomu proba, cestiușii nostri viitori.

Serieam tocmai ea lui nduri, candu amu fost intrerupti de unu strain, unu Americanu, care de si se luni de dile percurse apă România in tōtē directiunile.

— "Vii la timpu; ste ae pararea d-tale asupra articulului din Gazeta Ungariei."

Dupa ce lă cestiușu Americanulu pufnesce de risu si ne spune:

— "Nu e de cătu o prostie."

Eramu siguri!

Evrei in Ungaria.

Evrei, cari scăpă să se folosescă atât de bine de slabiciunile altora, spre a face buna specula, au devenit intratati de puternici in Ungaria, incătu astăzi este de o sută de mii de ori mai aproape de adeveru de a sustine, că Ungaria s'a jidovită, decătu a pretinde că s'a maghiarisatu. O făță despre puterea Evreilor in epoca maghiarismului modernu violentu ne da diarulu "Kreuzzeitung" din Berlin in unu articulu intitulat "cestiușa Evreilor in Ungaria". Numită făță face urmatorele adeverate si juste observari:

"In gimnasiele de statu din Budapest'a, create si sustinute din fonduri romano-catolice, scolarii evrei formă majoritatea si peste puțin voru fi si profesorii mai toti evrei (!). La universitatea înființată cu bani ai catolicilor sunt profesorii evrei (in parte in creștinat) in numeru preponderant. Israelitii sunt fanaticii maghiarasci, pentru că astăzi a fi mai favorabilu, de a se alătura la elementulu celu mai tare politie si de mai păbate elementulu germanu, celu mai tarbolnacu. Astfelui Evrei au sciuțu se profite testu din decadentia civilizației si din revire inprodusa in posessiune prin necapacitatea ilu a malitatea administratiei maghiare si profitul nărău este colosalu. Celu puținu jumetate din proprietatea, ce eră mai inainte a nobilimei si a tieranilor si trei din cinci parti ale caselor mari din Budapest'a, ce sămena a palaturi, sunt acum proprietate jidovescă si pre candu nobilimea saracita ocupă posturile in tiere, silindu pe guvernul de a crea totu mai multe posturi noue, tieranii alungati de pe mosică loru parintescă se gramadescu in orasie spre a si cauta panea de tōtē dilele că dăieri său cersitori si nici acăstă de multe ori nu-găsescu."

Déca lucrul stăcăzelui — si cine se mai indoiesce adi despăcătul cuvintelor de mai susu, candu FRETUL este adi pretutindeni in fruntea agitatui RETIUL ghiarisare? — déca, dicem, nobilii si EALU unguri devinu proletari avisati la bucătării și la milă ómenilor in era dobozată maghiare, pre candu Evrei se facu stapani ai mosielorlor, atunci nu e mirare, că si între Maghiarii atât de generosi față de cei ce se lingură pe langa ei că se si faca gheșiefturile, se prepară o reactiune puternica in contra Evreilor. Deputatul Istoczy, care mai era alalta eri era luat in risu, pentru că staruia că "parintii patriei"

se chibzuiesca, cum ar' puté se scape tiéra de Evrei, acestu contrariu sinceru, dér' decisu si neimpacatu alu celor ce facu specula din fanatismulu ungurăescu, a ajunsu a fi adi stimatu si apretiatu de toti Maghiarii originari. Dilele acestei elu avu satisfaciunea deosebita de a fi sprinținitu in nisuntiele sale pentru espedarea Jidanolor in Palestina printunu casu misteriosu contemplat de currendu in Tisza-Eszlar in comitatul Sabolciu, in Ungaria.

In numită localitate a perit o fetitia de 14 ani cu numele Esther Solymosi tocmai in ajunulu Pascilor evreiesc si se lati famă că fătia crestina in sinagoga si se fi aruncat cu apoii cadavrulu in Tisza. Istoczy a aratatu că si adi mai esiste suspiciunea că Evreii ortodoci se fi fost comisiu spre scopuri religioase. Deja se vorbesce că Evreii ar' fi mituitu pe impiegati, "car din acea localitate si pe ceilalți presedinte Tisza a sarită că de obicei in aperearea Evreismului si a promis o rigorosă cercetare. Pîna acumă inse nu se cunosc resultatul ei. Fetitia crestina din Tisza-Eszler si urmă nu i se mai gasesc.

Cestiușa Dunarei.

Discursulu d-lui M. Cogalniceanu.

(Urmare.)

Onor. d. ministrul de externe ne mai spune, cum că trebuie se ne afirmanu, nu putem veni cu negatiuni continue, trebuie se spunem ceea ce voim. Acăstă d. ministrul ne-o spune, se vede, tocmai spre a ne arata, că mai duoi ani noi amu uitatu de a ne afirmă.

In adeveru d-le ministrul, d-vostre aveți in prețiosă colectiune a actelor noastre diplomatice, dovădă cea mai bună, că Europa necontenită ne dîcea: nu ve tineti numai in negatiuni, afirmați-ve, spuneti intr'unu modu pozitiv ce voiti! Ba erau puteri, cari mai dîceau: recunoștemu, că România este statul, care are intinderea cea mai mare pe Dunare, că prin urmare interesele României sunt cele mai in jocu, spuneti-ne dér' ce voiti, si dupa aretarile vostre, dupa propunerile vostre, ve promitemu, că Europa va nota cestiușa.

Ei bine, noi in urmă tuturor acestor indemnuri, unele mai bine-voitore decătu altele, noi nu amu respunsu nimicu, ne-am marginit de a dice: nu primim se esimă din tratate.

D. E. Statește, ministrul de externe. In principii generale ne-am pronuntiatu.

D. M. Cogalniceanu. Dér' onorabile d-le ministrul si iubitul meu amicu, pentru ce v'ati tinutu in principii generali, si uti asteptat, că se vina d. Barrière si se ve iè apă de la moră?

Dér' d-vostre care de si venită mai tardiu, totusi, reprezentati politie ministerului care de si se ani este in capulu tierii, de ce nu ati facutu acum duoi ani a-cestă ce trebuea se faceti; de ce necontenită ati sondat terenul, de ce nu ati spusu limpede si curat: eata, cesta ce nu voim, eata, cesta ce voim?

D-vostre eri, o recunoscu, ati facut la Senatul, cesta ce trebuea se faceti de multi: ati disu: nu primim, că in apele noastre se functioneze impiegati straini, in apele si in porturile noastre nu primim că altii se faca politie se face administrativă, se judece si se pronuntă hotariri; nu primim in Dunarea nostra executarea regulamentelor se se faca de altii, si sentințele se se dă in numeroase comisiuni său ori carei alte autoritati straine!

Ceremu, că toti functionarii, cari facu politie pe Dunare, se fia numiti de noi: ceremu, că acești amplioati se fia platiti de noi; ceremu, că administrațiunea si politie fluvială se fia facuta de noi; ceremu, că conflictele se le hotarim noi; ceremu, că sentințele se se pronuntie de tribunalele noastre si in numele Regelui nostru (aplause.)

D. ministrul de externe. Unde vedeti deosebirea?

D. M. Cogalniceanu. Dér' d-vostre, jubite, fostu colegu, dieci: ce se facu cu propunerea Barrière? Si adaugeti: nu putem respinge asie usioru! Vremu se ceremu modificari. O am aici propunerea Barrière.

Si mai antaiu se vedem genesă acesei pareri, alăturua autoru este unu teneru forte intelligent si de mare viitoru. D. Barrière negrescutu antaiu a cautat se apere interesele tierii sale că francesu si bine face dér' că totu francesulu eu credu, că si d. Barrière are simpatii pentru romani; se vedem de către elu este atât de vinovat facându acăstă propunere celu puținu in idea sa primordiala.

Guvernul nostru este tinutu se lupte mai alesu spre a se inflatură vocea preponderanta a Austriei din

*) A se vedea "Gaz. Trans." Nr. 54 din anul curentu.

sinulu comissiunei mixte, pe care in principiu o primise. Vorb'a ómeniloru nostri de statu erá indreptata in specialu asupr'a acestui casu. Noi nu voim că Austri'a se majoriseze. Austri'a, diceam, isi va ave neaperatu alaturea cu dén'sa pe delegatulu Serbiei, si déca ar' ave si votulu preponderantu prin in-sasi acésta si Romani'a si Bulgari'a suntu mai-orisate: duoi contra trei? Ei bine, atunci in mijlocul a-cestoru preocupatiuni veni tenerulu diplomatu francesu si dise: Credu a ve puté impacá eu print'r'o propunere, care are sè ve placă la toti, si Austriei si d-v. Noue-ne-a disu: in loculu vocei preponderante a Austriei propunu sè se substitua unu delegatu luat din sinulu co-missiunei europene, acest'a, ér' nu si delegatulu austriacu va face majoritatea. Negresitu că acésta idea noua trebuea sè placă celor cari in comissiunea mixta se in-grijau numai de vocea preponderanta. Austri'a dicea: ce ne pasa de delegatulu comissiunei europene. In ses-siunea d'antaia va fi delegatulu Allemaniei, si in a duó'a sessiune veti pune pe propriulu vostru delegat; si in a-este duó'e sessiuni veti puté cu usiurintia a ve arangia-tó'e trebile.

Nu credu eu, că guvernul romanu a aprobatu a-césta idea; ferésca Dumnedieu. Dér' suntu multi, ca-rrora li se pare, că acésta combinatiune este mai buna de cătu vocea preponderanta. Diplomatulu francesu era eu atât in dreptu de a crede, că propunerea s'a ar' puté impacá pe guvernul romanu, vediendu că treeuse duoi ani fara că nimeni se fi disu unu cuventu in contra comissiunei mixte, afara de obiectiunea intre vocea pre-ponderanta. Eata, 'si-a potutu dice d. Barrère, că cu a-cestu modu am scapatu Romani'a de vocea preponderanta a Austriei.

Astfeliu apoi d. Barrère a infacișiatu propunerea s'a guvernului francesu si a infacișiatu că unu mijlocu de impacacie. Nu credu a face o indiscretiune; dér' mi adueu aminte din suvenirile mele diplomaticice, că cabi-netulu din Vien'a de multu staruie pe langa guvernul francesu, că elu se intervia prin influenti'a s'a legitima pe langa guvernul din Bucuresci că se faca sè primésca propunerile austriace.

Guvernul francesu totu-deauna i ripostă: intiele-geti-ve mai antaiu cu Anglia, si dupa aceea voiu vedé déca potu sè me insarcinez cu rolulu de mediatoru.

Eu si astadi, d-loru, credu că Franç'a soldatulu lui Dumnedieu, nu va pune subserierea s'a la unu actu, care ar' fi osandirea Romaniei (aplause).

Acésta este credint'a mea, candu dér' a primitu propunerea Barrère si că acésta i se infacișiea că unu mijlocu de impaciuire a Romaniei, ministrul francesu a pututu fórte bine dice sè incercam si atunci s'a asternu detaliile.

Austri'a d-loru, cum v'am spusu si alta data, tine fórte multu la infiintarea comissiunei mixte, fia ea prima cu ori-ce modificari, caci acésta comissiune mixta nu insemnéza nimicu mai justu de cătu asigurarea pentru dén'sa pe Dunare a unei positiuni esceptionale si privilegiate, pe care o urmarea dela 1858, si care pururea Europ'a i-a refusat'o pêna acumă acésta comis-siune mixta este insasi intinderea preponderantie austro-ungare pêna la marea-Négra. Spre a ajunge la acésta, ati vediutu, că Austri'a nu s'a multiunitu a avé la Paris pe contele Beust, diplomatulu celu mai incercat si care, in afacerea intereselor inereditante lui, atât uera de activu, in cătu nu permitea consiliarilor sei de legatiune meérge la ministeriu, ci se ducea elu singuru, elu asié de betranu si de trei patru ori pe septemana, că unu june de 20 ani, urcă cele trei eturi, cari conduce la biourile ministeriului de esterne francesu si a tramsu la Paris si pe contele Volkenstein, care fusese alesu de contele Kalnoki ca ambasadoru pentru Petersburg si pe care in locu se l' tramita la postulu seu l'a tramsu la Paris că se tracteze cestiunea.

Din acese numai vedeti cata importantia pune Austri'a, in cătu pe ambasadorulu numitul la curtea cea mai importanta pentru Austro-Ungari'a a preferit u-a lu trimite mai antaiu la Paris, unde a siedutu luni intregi.

In adeveru contele Volkenstein a isbutitu asié de multu in missiunea s'a de ministru, in cătu ve potu asigurá, că déca asiu fi pusu in alternativ'a durerosă de a alege intre propunerea Barère si intre anti-proiectulu austriacu cu restrictiunile facute de fostulu ministru de esterne, eu asiu primi de preferentia comissiunea mixta; pentru ca déca mi s'ar' propune o mórt'e data de multimea de cutite, si alt'a, care se me omóre indata, ve marturisescu curat, că asiu primi pe cea din urma (ilaritate).

In adeveru, d-loru, comissiunea mixta cu dreptulu de apel este numai o prima instantia si stiti, că multi pierdu la prim'a instantia, dér' potu castigá la a duo'a; că inso nu am a duo'a instantia, si pierdu la prim'a, am pierdutu totul. Acésta este propunerea Barrère, caci ea exclude, nimicesce in faptu dreptulu de apel.

Acum vinu la propunerea Barrère in amanuntele ei.

D-loru, d. ministru de esterne ne dice se primim propunerea Barrère ince cu nodificari, dér' totusi eu nu credu, că se voru primi de Europ'a modificarile propuse de noi.

D. ministru de esterne. Reproduceti inesactu.

D. M. Cogalniceanu. Propunerea Barrère dice asié:

„Comissiunea singura va redacta regulamentele interioare... pentru ordinlerilor sale, precum si instructiunile speciale care au in vederea aplicarii regulamentelor.

Comissiunea in pr... sessiune va procede la numirea agentilor des... art. 5, adeca inspecto... subinspectoru etc. mergemai inainte.

Totusi regulamentul... si restrictiunile cu unu caracteru generalu, si regulamentarul precum suntu acele, despre care se vorbesce in art. 9 alu actului publicu dela 2 Novembrie 1865, privitoru la navigatiunea dela gurile Dunarei, voru fi mai intaiu comunicate comissiunei europene si nu voru fi aplicate de cătu dupa ce acésta comissiune le va fi gasit conform cu principiile, cari au servit de baza regulamentelor de facia.

Candu citiui d'antaia acestu articulu, mi diceam: intr'unu chipu indirectu totu ne este datu dreptulu de apel. Déca ia se vedem art. 9 din actulu din 2 No-vembre 1865, la caru ne tramite propunerea Barrère.

Ei bine, acestu articulu esentialu nu tratéza de cătu despre numirea functionaril... cu comissiunei europene, inspectorulu navigatiunei, cu eara... dela portulu Sulina, care acum dupa actulu af... celu, votatu mai alaltaieri, au sè se numésca de catrime atâmea europena.

Asié dér' numai cestitinea... iji tînu de acestu articulu suntu supuse apelului... redevi... si... europena.

Asié dér', dreptulu de a... este numai cu numele, numai o ilusione, afara déca una óra vre-o data comis-siunea mixta, in lips'a delegatului austriacu, ar' face numirea inspectorului neplacuta acestui delegatu.

Responsulu „vocei din tiéra“.*)

Nu me tienu de acei ómeni, cari 'si credu parerile de infalibile si, déca li se dovedesce, că suntu gresite, se bosimfla si nu facu pentru binele publicu nici ce ar' puté, dicéndu: „faca cei cu minte mare, că eu nu sciu nimicu“; dér' nici de acei-a, cari abdîcu de o convictiune a loru, indata ce se redica in contr'a ei voci ponderose séu chiaru de ale auctoritatilor pe acelu terenu, pe care se misca lupt'a; mai puçinu me tienu ince de aceia, carorū nu le pasa, déca li se esplica parerea falsu séu se intielege reu. Pe langa tóte aceste din motive personale nu mi asiu aperá parerea, pentru că tempurile suntu cu multu mai grele si evenemintele, séu mai bine, loviturile in contra nostra urmeza cu multu mai rapede dup'olalta, decatul se avemu tempu a ne certă — cum se certau Bizantinii odinioara candu Turcii d'au assaltu asupra cetatii loru despre aceea, că duhulu santu purecede óre dela fatalu numai séu si dela fiulu — ci asiu lasá pe fiacare cetitoriu aju „Gazetei“, se suplinésea cu judecat'a lui... olo, unde a mea a fost pré scurta séu slab... asiu, Lucerulu este ince cu multu mai ponderos... tu se nu merite a fi desbatutu cu amen... dem... din tóte laturile, pentru că e vörba se i... mu intru aperarea limbei si a națiunalitat... re... atacate pe fiacare d' mai vehementu, Le... apta mai energiosă a carei lipsa se reunóse de noi toti. Acésta a me indémna se-mi esplicu parerea, ce in articululu de fondu din Nr. 36 alu „Gazetei“ — concedu, că din vin'a mea — nu e destulu de bine interpretata, ér' de d-lu Marianu de totu reu intiélsa.

Parerea mea nu culminea in cuvintele citate in articululu de fondu din Nr. 36 alu „Gazetei“: cumcă „noi, mass'a poporului, nu facem nimicu spre a ne aperá drepturile, ci impingem numai pe archiereii nostri inainte, că sè se lupte pentru noi“, ci in... este cuvinte: „popo... rulu romanu (că tóte... al... lilitatile din tiéra) ar' trebui se-si manife... si massa displacereá si aversiunea contra o... bil... rui i... proiectu... de leg... in d... re... Mai... in contra limbei si a națiunalitatii sal... mere...“

Déca asiu fi disu, R... oí, mass'a poporului, nu facem nimicu, ci pingem numai pe Archiereii nostri inainte, că sè se lupte pentru noi, si nu asiu fi folositu aceste cuvinte numai că corolariu la folosulu, ce am disu, că ar' urmá din protestele si petitionile poporului nos-

tru in contra proiectelor de lege asupritórie pentru elu: nici atunci nu m'asuu fi de-partat de adeveru. Ce a facutu óre mass'a poporului in 1740, candu fericitul Inocentiu Clain petitiună pentru receperea poporului romanu de a patr'a națiune in Ardélù? Ce a facutu intru ajutorarea staruintielor fericitul Gregoriu Maior, si in anulu 1791 a ambiloru Archirei romani, Ioanu Bobu si Gerasimu Adamoviciu? N'au cadiutu cei d'antai duoi jertfa devotiunie loru pentru națiune, mai alesu pentru că n'a statu nimene la spatele loru si s'au potutu astufeliu acusá (cum se intempla si in dilele de adi cu puçinii nostri barbati luptatori neobositi pentru drepturile națiunii) de turbator ai pacei publice? Potutu-au óre-care d'intre acesti Archirei eluptá ceva pentru poporul nostru că națiune fara de poternic'a voce se-cundatória a massei poporului? Nu e dér' la noi Romanii sminta, că se nu dicu pecatu, tradiționala a astéptá eluptarea drepturilor nôstre numai si numai dela Archirei si a nu duce in lupta si mass'a poporului?

Eu recunoscu, că pe acele timpuri, despre cari vorbescu, n'au fostu intre romani barbati mireni invetiali, cari sè fi potutu indemná poporul a se miscá pentru drepturile sale. Cei-ce au fostu, n'au avutu conscientia națiunala si erau mandri, cum suntu si astadi unele rematisie ale feudalismului, a fi considerati de lipituri ale altora si candu respinsi cu dispreziu, pe care 'lu si merita in ori-ce mesura, candu suferiti că din gratia. Déca de atunci incóce s'au formatu intieleginti romani din ce in ce mai multi. Déca facutu-s'a prin conlucrarea loru vre-o manifestatiune poternica séu numai de dómne ajuta din partea poporului nostru pentru dobêndirea drepturilor națiunale? Nu s'a facutu pêna in 48. Atunci s'a facutu prin mass'a poporului, prin intieleginti si cleri si de atunci incóce suntem considerati si noi de ómeni si nu de o nula mare, că si pèn'atunci; de aci ni se incepe viéti'a politica, pà... atunci eram morti. Atunci n'a cutesatu nimene a dice, cum ni se arunca acuma in facia in fiacare d'i, cu-o ipocrisia dévolésca, „că poporul romanu e indestulit si fericit, numai nisice agitatori voescu a-lu turburá si acesta striga despre asuprire.“ Éca ce face declaratiunea poporului in massa.

Dela 48 incóce s'au totu inmultitu intielegintii romani, dér' facutu-s'a din partea massei poporului vre-unu pasiu energiosu pentru dobêndirea drepturilor națiunale? Ba. Comissiunea nationala archirei au amblatu éra cu nenumerate petitiuni pre la tóte iconele, inteliginti'a a tienutu adunari si consultari, in cari 'si formulă gravamenele si dorintele, dér' potutu au scóte la cale ceva? Ba. Si pentru-ce nu? Pentru că au fostu lipsiti de poterniculu sprin-ginu alu vécei poporului, care impregiurare o folosira desteru contrarii nostri, că sè-i timbreze la locurile competinte de capete nelinistite si de agitatori, ale carorū pretensiuni suntu numai inchipuite, nascocite si nu afla nici unu resu-etu in sinulu poporului. Éca ce patim, déca mass'a poporului tace.

Inainte de alegerile pentru diet'a actuala se mai facu o manifestatiune, care se pote numi a massei poporului, de-óra-ce poporul s'a de-chiaratu in ea prin gur'a alesiloru sei. Si ce a fost urmarea! Aceea, că contrarii nostri politici s'au ocupatu septemani inainte de acésta manifestatiune si dupa ea cu gravamenele nôstre, că au fostu siliti a recunoscere unele plan-geri de fundate, că s'au silitu a ne castigá temendum-se de desmintirea poternica, ce le-o vomu dá inaintea lumei civilisate, pe care ei credura a-o fi adormit u neadeverurile buci-nate de foile loru si de cele straine platite de ei si in fine, că ne amu redicatu in ochii nos-tri proprii si in ochii lumei, arestandu-ne poporu consciu de demnitatea s'a. Éca ce face vocea massei poporului.

Nu credu, că dup'aceste si multe altele, cari le pote afla oricine, déca va studia istoria luptelor nôstre națiunale, să se indoiesca cineva de important'a manifestarei displacerei poporului facia de ori-ce proiectu de lege asupritória in genere si facia de cele indreptate in contra limbei si națiunalitatii sale in specie. Déca totusi s'ar' afla cineva, care s'ar' indoi de acésta, l'asius face atentu la pondulu, ce punu contrarii nostri politici pe asemenei manifestatiuni ale massei poporului. Credu, că adres'a Mihálka-na

*) Damu locu acestui respus la care vomu face observarile nôstre. Red.

faurit'o ex offo, demonstratiunile pornite totu d'inacea fabrica in contra „Schulverein"ului si in fine unu articolu de fondu alu fóie maghiare, „Pesti Napo", in care desfasiurandu-se pericolele, cari amenintia tiér'a prin politic'a pacificatiunei Bosniei, se esprima sperantí'a, că poporulu se va dechiará in massa in contra acestei politice daunóse si pericolóse — 'lu voru convinge pe deplinu. Atâtú in art'a militara cátu si in politica trece de adevern neresturnabilu, că, déca voimur se invingemu, trebuie se studiamu si se cunoscemu armele inimicului.

(Va urmá.)

Diverse.

(3/15 Mai u i n S i b i i u.) Junimea romana din Sibiu a serbatu cu insufletire aniversarea adunarei de pe Campulu libertatii, depunendu cunune frumóse pe mormentulu luptatorilor pentru libertate Papiu Ilarianu si Iosifu Hodosiu. Totodata s'a celebratru unu parastasu solemnu intru memori'a martirilor libertatii din 1848.

(S i n o d u l u p r o v i n c i a l u u n i t u.) Cu privire la program'a lucrariloru sinodului ce s'a deschis Luni a duo'a di de Rusalii, afla „Amiculu Familiei" dela Gher'l'a, că acestu sinodu va promulgá canónele sinodului provincialu alu bisericei romanesce unite, care se intocmisera si votasera in sinodulu provincialu din anulu 1872 adeca tocmai 'nainte cu diece ani, déra abia in anulu acest'a le veni aprobara. Totu in sinodulu de acum se voru statori, pe bas'a acelor canóne, „procedurele administrative, disciplinarie, criminali si matrimoniali, regulamentele scolastice etc. etc., cari voru avé de a serví pe viitoru de directive in intréga biseric'a romana unita (mitropoli'a si trei episcopii.) Intre altele se voru introduce si forurile protopopesci in intréga provinci'a metrop. cu tóte drepturile avitice; asié in venitoriu forulu I. in ori-ce causa va fi forulu protopopescu, — forulu II celu episcopescu si forulu III si ultimu, celu metropolitanu. La acestu conciliu — presidatru de Esceleti'a S'a d-lu Archiepiscopu si Metropolitu de Alba-Julia-Fagarasius — participa toti trei episcopii dieceselor sufragane, prepositii capitulari, 2 representanti ai capitlului metrop. din Blasiusi si cátu multi representantu alu capituleloru catedrale dela episcopile sufragane, toti vicarii foranei archieresci, priorii manastiriloru Basilitane (din Blasiusi si Bicsad) si mai multi preoti alesi si chiamati anume de cátu archierei sub titlu de teologi. Durat'a sinodului va fi de 7—10 dile." —

(C a r m e n S y l v 'a), esceleti'a scriitoré si multu iubit'a Regina a Romaniei, a fostu denumita de membra onorara a Academiei din Rom'a. Majestatea S'a a insarcinatu pe d-lu V. Urechia, ministrulu seu de culte, sè multiamésca pentru acést'a inalta distinctiune.

(F l a u t i s t u l u T e r s c h a k) se afla in Brasiovu si va dà Lunea vizóre alu doilea si pote ultimulu concertu. Dênsulu este insoçitul de d-siór'a D o l l y, fica s'a, care posede o voce de totu placuta. La concertulu de Luni isi va dà concursulu seu si cunoscut'a pianista ardeléna d-siór'a Luis'a Schuller. Cátu de farmecatóre suntu tonurile ce le scie scóte d-lu Terschak din instrumentulu seu atâtú de simplu, este unu lucru de multu cunoscetu. Eata cum se esprima diarulu „Bergensposten" despre esecutarea „transcriptiunei din Sonambula", care este cuprinsa si in programulu de Luni: „Nici odata n'amu auditu unu instrument solo, care se fi fostu in stare a face o impressiune mai adéncă si mai durabila, că flaut'a lui Terschak, in sublim'a cadentia de aséra. Nu cunoscemu artistu, care se fia in stare a rapí pe ascultatorii sei cu o putere atâtú de demonica că a lui Terschak. Tacerea generala, misterios'a palpaire a lampelor cu gasu aerianu, inalt'a statura — puçinu inclinata spre inainte — a artistului, capulu seu genialu, palid'a colóre a fetiei sale . . . tóte acestea transpunu intr'o dispositiua cátu se pote de dramatica!"

Credemu, că nu gresim, cându recomandam cu tóta caldur'a concertulu d-lui Terschak ateniunei publicului romanescu din Brasiovu.

(A r t i s t i r o m a n i 1 a R o m 'a.) Sub acestu titlu „Confederazione Latina" din Rom'a

atrage atentiunea publica mai antaiu asupra unei importante lucrari, pe care pictorul Stefanescu o prepara pentru expositiunea din Rom'a si care este o inspiratiune frumósa a conceputului Confederatiunei latine. Mai departe numit'a fóia lauda activitatea tenerului sculptor romanu Dimitrie Tronescu, care avendu stipendiu dela ministeriulu de culte din Romani'a, este in Italia de 5 ani, i a datu probe indeslatore despre talentul său. Tronescu a facutu primele sale stucaturi desemnul sub direcțiunea distinsului profesor Panaiteanu la scól'a de bele arte din Iași. Sculptorul faciù multe lucruri, ce le su că daru museului din Bucuresci. Bus etrou ui Cretulescu că si acel'a alu distinsului profesor acustiu italianu, Giovanile Vegezzi, sunt doue opere, cari onoréza studiul lui. D. Tronescu a voit u se 'si incoroneze munc'a s'a de cinei ani cu-o statua marézia, inalta de doi metri si representandu pe Romani'a independenta. Oper'a a fost facuta in lutu si apoi transformata in gips si speram că guvernulu romanu va incuragiá pena la sfér-situ acést'a opera si va face, că se fia lucratu in marmura. Ilustrulu Ettore Ferrari, la care luera Tronescu că studinte, nu lipsi de a dâ tenerului romanu tóte consiliele privitore la directiunea operei. Ferrari este autorulu statuei lui Eliade, elu facu statu'a in bronzu a legendariului „Curtea" romanu, si afiam că in curendu va fi mare comanda pentru o statua a altui român, romanu Assachi din Iasi. Ferrari, care a lecorat cu medali'a Bene-Merenti cl. I, a fost visitatru de mai multe persoane distinsse din România, cari facura elogii speciale lucrarii, ce prepara pentru redicarea monumentului marelui fundatoru alu unitatii italiene Victor Emanuelu.

(A r g i n t a r i a c u l t i v a t a d e R o m a n i i.) In tóta peninsul'a Balcanica, serie unu corespondinte din Maeedoni'a alu „Binelul Publicu", art'a argintariei este cultivata si speculata mai cu séma de Romani. Guvernul bulgaru, invitatu a luá parte la o expositiune in Russi'a si a espune ce va avé mai insemnat si mai interesantu in privint'a industriei si artei, s'a adresatu unui argintaru romanu din Crusiova, care 'si are stabilimentulu in Vidinu, si a angagiatu pe acest'a a produce totu, ce crede elu mai frumosu, mai artisticu si mai caracteristicu. Argintarulu romanu a si primitu propunerea si acum lucréza la modelele sale. Insemnamu, că proiectiunile acestoru argintari au fost deja admirate si primite la expositiunile din Paris si Vien'a, unde guvernul otomanu a spus o pareche de sfesnice de argintu, productu alu argintarului romanu Filla din orasulu Bitoli'a.

(E m u l a r e a a d u o i t i n e r i r o m a n i i.) Universitatea din Budapest'a — serie „Famili'a" — serbează in fia-care anu la 13 Mai aniversarea infinitari sale, cu care ocasiune se impartescu si ce premii pentru unele lucrari sciintifice emulareloru ce facu cursulu. Cititorii nostri sci boala nai in fia-care anu si cátu unu ténere restu obtine vr'unu premiu. In anii din urma ire relatu cei dela facultatea de medicina. Astu-lu mai anu a fost premiatu d. Dr. Dumitrescu, anu d. Dr. Crainiceanu, ér' in anulu curentu d. Constantin Radulescu, absolventu in medicina, pentru o tema chirurgica. Alaturea cu emularea pe terenulu sciintificu, avemu se 'nregistramu si emularea in fortia corporala a d-lui George Vessa, medicinistu. La petrecerea de invingere a clubului atletico din Budapest'a, dintre 10 puncte ale programei, in duoe Romanulu fu invingétoru. In bocsu se luptara antaiu duoe parechi, duoi cu duoi, dup'aceea ceci duoi invingétori, Romanulu cu rivalulu, intre sine. Invingétoru remase atletulu romanu si castigà prima medalie de argintu. Invingerea in pedala semenea a fost interesanta. A trebuiti percurga 1½ mila; dintre 5 emulanii retrasi, dintre cei duoi a invinsu Romanulu, cástigându premiulu I, ér' medalia de argintu si unu mesuratoru de cale, in forma de oiu, in pretiu de 80 fl.

(P r o c e s s u l o t r a v i t ó r e i d i n G i u r g i u.) Vinerea trecuta s'a inceputu la Curtea de Cassatiune in Bucuresci processulu degeneratei si criminalei mame si socie Alexandrina Dumitrescu, (bulgara de origine). Aperatoriulu d. adv. Cintili a desvoltatru trei mijloce de cassare a sentintiei juratiloru. Primulu

mijlocu e, că n'au fost de facia martorii invocati de acusat'a intru aperarea ei. Alu duoilea mijlocu de cassare este, că presidentulu a pusu reu intrebarile juratiloru; căci a pusu omuciderea cu voint'a că cestiune principala, ear' omuciderea cu substantie otraviciose că cestiune agravanta, candu acést'a din urma este unu elementu constitutivu alu crimei. Alu treilea mijlocu de cassare desvoltatru de d. Cantili este, că juratii suplementari, cari au inlocuitu pe duoi insi din comissie, au comunicatru cu publiculu. Pentru aceste motive d. Cantili ceru cassarea sentintiei cu jurati. Advocatii Gradisteane si Vladescu au mai desvoltatru cátu mijloci de cassare. Dupa ce Procurorulu generalu d. Filitis a aperat sentinti'a juratiloru dela Giurgiu, Curtea intrandu in deliberatia peste vreo ora a pronuntiatu respingerea recursului Aleadrinei Dumitrescu remâindu definitiva hotarirea Curtii cu jurati, care o condamna la munca silnica pe vieatia.

(C o n g r e s s u l u l i t e r a r i u i n t e r n a t i o n a l u i n R o m 'a.) Alu cincilea congressu literar international s'a deschis septembra trecuta la Capitoliu. In numele senatorului Mamiani a ministrului de instructiune publica si de agricultura, comandorulu Ferari a pronuntiatu in limb'a francesa discursulu deschiderei. A inceputu prin a salutá buna venire membrilor Congressului, straini si italiani, si a multiumi primariei pentru gasduirea ce le da. Terminandu, a propus se salute, atâtú pe tóte natile representate la Congressu, cátu si pe presidentulu Asociatiei literare internationale Victor Hugo. Ducele de Torloni'a, primarulu, a vorbitu mai antaiu in limb'a francesa, apoi italienesc. Elu a multiumit membrilor c'au alesu Rom'a că sediu alu siedintelor si a finit propunendu tramiterea unei telegramme lui Victor Hugo. Au luat in urma cuvântulu: in numele Franției, d-nulu Ulbach; in numele Angliei, Hovara Spensley; in numele Poloniei d. Sciamonovoschi, in numele Spaniei, d. Perez Diaz ear' in numele Romaniei, d. Obedenaru. Discursurile oratorilor au fost viu aplaudate. Lecrările congressului incepu mâne.

(O m i s s i u n e j a p o n e z a.) Guvernul japonezu a trimis pe presedintele consiliului executivu, Ito Hirobumi, cu o numerósa suita, in missiune speciala in Europ'a si anume se studieze administrati'a si constitutionalismulu europén. Prin acést'a guvernulu japonesu are mai alesu in vedere se arate locuitoriloru sei, cari ceru institutii constitutionale, că are tóta buna-voint'a de a deschide drumulu acelorui institutii in Japoni'a si pe de alta parte se 'si castige, prin aceste tendintie, simpati'a opinionei publice din Europ'a si increderea cabinetelor. Se mai sustine in se, că d. Hirobumi va incheia noue tractate cu unele state europene. Acestu demnitatu japonezu a mai visitatru unele capitale europene si acum se va duce din Berlin la Vien'a, apoi la Londra si in alte capitale.

Indreptare. In nr. trecutu s'au stocuraturu unele erori de tipariu regetabile. In corespondentia dela Satu Mare column'a 3-a col. rândul 13 de josu in susu in locu de „adoptati" e a se ceti „adapati" ear' in cele trei rânduri din urma in locu de „decredi-niosilor" e a se ceti „credinciosilor".

Cursulu la burs'a de Vien'a din 30 Maiu st. n. 1882.

Rent'a de auru un-		m'a de vinu ung. 96,50
gara . . . 6%	119,60	Imprumutulu cu pre-
dto . . . 4%	88,10	miu ung. . . . 117,75
dto de harthia 5%	86,15	Losurile p. regularea
Imprumutulu calorul ferate ungare . . .	134,25	Tisei si a Segedin 108,50
Amortisarea datoriei calorul ferate de		Rent'a de harthia austriaca . . . 76,20
ostu ung. (1-ma emissiune) . . .	91,10	Rent'a de arg. austriac . . . 77,--
dto (II-a emissiune) 110,75		Rent'a de auru austriac . . . 94,15
dto (III-a emissiune) 96,30		Losurile din 1860 130,--
Bonuri rurale ungare 97,90		Actiun. bancei austungare . . . 822,--
dto eu el. de sortare 97,25		bancei de creditu
Bonuri rurale Banat-Timis . . . 97,75		ungare . . . 325,25
dto cu el. de sortare 97,--		bancei de creditu austriace . . . 330,10
Bonuri rurale transilvania . . . 98,--		Argintulu
Bonuri croato-slav. 99,--		Galbini imperatesci 5,67
Desbagubire p. dij- Londra		Napoleond'ori . . . 9,50%
		Marci 100 imp. germ. 58,50
		Londra 119,70

Editoru: Iacobu Muresianu.
Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.
Tipografi'a: Ioanu Gött si filu Hearicu.